

Praten over Oeroeg

Tijdens de landelijke campagne Nederland Leest van vrijdag 23 oktober tot en met vrijdag 20 november wordt iedereen uitgenodigd met elkaar in discussie te gaan over één bepaald boek. In 2006 was dat *Dubbelspel* van Frank Martinus Arion, in 2007 *De gelukkige klas* van Theo Thijssen, en in 2008 *Twee vrouwen* van Harry Mulisch.

In deze vierde editie van de campagne staat *Oeroeg* centraal, het romandebut van Hella S. Haasse uit 1948. Leden van de openbare bibliotheken krijgen het Nederland Leest-boek cadeau tijdens de

FOTO: JERRY BAUER

campagneperiode, zolang de voorraad strekt. Zo'n 95 procent van de 1200 bibliotheekvestigingen in Nederland doet mee aan Nederland Leest. In 2008 werden

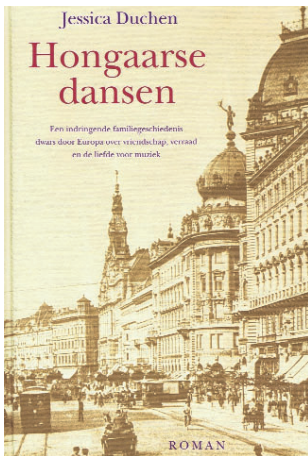
zo bijna één miljoen exemplaren verspreid. Ieder jaar schrijft een persoon van naam de Lofrede op het Nederland Leest-boek. Dit jaar bezingt Willem Nijholt de lof op Oeroeg. Naast de bibliotheekpocket verschijnt een luxe jubileumeditie van Oeroeg in de boekhandel. Dit is de 50e druk en bevat een exclusief essay van Abdelkader Benali over 'vriendschap en cultuurverschillen'.

Emoties op papier en muziek

DOOR DICK SNIJDERS

Muziek en literatuur zitten Jessica Duchen zo ongeveer in de genen. In haar romans brengt de muzikjournaliste de twee bij elkaar. Hongaarse dansen is daar een even intrigerend als ontroerend voorbeeld van.

Karina Veres is een uitzonderlijk getalenteerd violiste, maar het

orkest waar ze een grote toekomst leek te hebben heeft ze al snel vaarwel gezegd. Een toevalige ontmoeting met een collega violist én een ernstig metro-ongeluk, waarna haar vriendin wordt vermist brengen een ommekeer in haar leven. Het is voor haar aanleiding om op zoek te gaan naar haar familiegeschiedenis. Net als Veres dook Jessica Duchen in de geschiedenis van Hongarije en de wissel die de geschiedenis vooral op de zigeuners getrokken heeft. Een eerste opzet van het verhaal was echter totaal anders. Toen zij haar idee bij de Engelse uitgever inleverde, vroeg deze gelijk waar de muziek in het verhaal was. "Ik ben mij toen direct af gaan vragen waar en door wie viool wordt gespeeld. Daarbij kwam ik bijna automatisch bij Hongarije terecht," vertelt Duchen. En al direct werd zij getroffen door het grote verschil tussen de westerse concertmuziek en de zigeunermuziek. "Toen ik mij reali-

seerde dat bij de zigeuners echt met het hart gespeeld wordt, gingen bij mij de sluisen open." Voor het boek trok Duchen naar Boedapest. "Maar daar had ik weinig aan. Ik sprak geen Hongaars en het bleek dat de mensen in wie ik geïnteresseerd was er helemaal niet van houden met buitenstaanders te spreken." Lezend in *Hongaarse dansen* wordt veel duidelijk over Duchens eigen mening over Duchens eigen mening over de discriminatie van de Roma. "Net als in het boek, heb ik contact gehad met een joodse muziekprofessor, die zigeunermuziek per definitie als iets minderwaardigs zag. Dat was voor

mij een echte eyeopener." Anders dan je zou kunnen denken, is Hongaarse dansen door de grote rol van de klassieke muziek absoluut geen 'moeilijk' boek. "Dat wilde ik ook beslist niet. Muziek is voor iedereen. Ik wil juist dat iedereen tot muziek wordt aangetrokken in plaats van afgestoten." En daar is Duchen met verve in geslaagd. En voor wie zich verder in de muziek wil verdiepen is er de cd *Hungarian Dances* die de bevriende violist Philippe Graffin naar aanleiding van het boek heeft gemaakt. En voor wie de smaak dan helemaal te pakken heeft, is Jessica Duchen alweer met een nieuw boek bezig. Ook dan weer een 'muziekverhaal' met een historische en een hedendaagse verhaallijn. "Maar dan zal het hedendaagse een grotere rol gaan spelen dan het historische." Jessica Duchen, *Hongaarse dansen*, De Kern, 19,95 euro.

De eenzame wolven van Mo Hayder

DOOR DICK SNIJDERS

Mo Hayder heeft extreem en vooral ongewoon geweld in haar boeken zo ongeveer tot persoonlijk kenmerk gemaakt. Na Ritueel worden rechercheur Jack Caffery en politieduiker Flea Marley ook in het vervolg Huid met een gruwelijke zaak geconfronteerd.

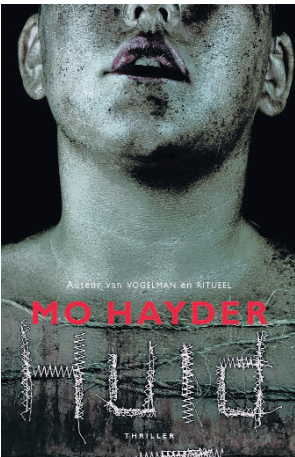

Alles wijst op zelfmoord maar Jack Gaffery heeft zo zijn twijfels. Op zijn eigen manier gaat hij helemaal zijn eigen weg om duidelijkheid te krijgen. Net zo eigengereid gaat zijn collega Flea Marley te werk. Alleen blijkt dat zij steeds persoonlijker redenen krijgt en moet het 'oplossen van de zaak' in haar geval heel anders worden gezien. Net als het geweld, moeten de karakters van Gaffery en Marley als kenmerkend worden gezien in het werk van Hayder. "Het zijn eenzame karakters," omschrijft Hayder. "Een soort eenzame wolven, die geen vrienden

hebben. Hoewel ze voor hun werk de maatschappij vertegenwoordigen, staan ze er zelf eigenlijk een beetje buiten. Vooral omdat ze het moeilijk vinden normale relaties te onderhouden. Zowel voor Jack als voor Flea is het werk alles. Naast hun werk hebben ze nauwelijks een sociaal leven." Voor Hayder zijn figuren als Gaffery en Marley helemaal niet moeilijk om in de huid te kruipen. "Zelf heb ik ook heel lang het idee gehad dat het leven anderen mij nauwelijks raakte. Een lange tijd heb ik me alleen met schrijven beziggehouden. Nu heb ik een zevenjarige dochter, waardoor ik me af en toe wel met anderen bezig moet houden. Zonder haar zou

ik nog steeds moeite hebben om me sociaal op te stellen." Voordat Hayder tien jaar geleden met schrijven begon, hield ze zich echter met heel andere zaken bezig. "Nadat ik op m'n vijftiende van school ging, heb ik heel veel gereisd. Ik rebelleerde tegen m'n academische familie en heb de meest uiteenlopende dingen gedaan. Ik heb Engelse les gegeven, gewerkt in de beveiliging en was een tijd hostess in een nachtclub in Tokio. Ik ben overal geweest waar ik als kind heen wilde, maar eerlijk gezegd ben ik altijd teleurgesteld. Daarom maak ik nu de mooiste reizen in m'n hoofd." En die reizen worden met succes in boeken vertaald. "Toen ik tien jaar geleden begon te schrijven, dacht ik geen moment dat het ook gepubliceerd zou worden. Het grote succes van het eerste boek had ik al helemaal niet verwacht. Ondertussen worden mij boeken in

meer dan dertig landen uitgegeven." Met dat werk hebben ook in Nederland al heel wat lezers kennisgemaakt. Die hoeven niet te vrezen dat *Huid* haar laatste boek geweest zal zijn. In deze serie komt er zeker nog een. En voor daarna heeft Hayder nog ideeën genoeg. "Het enige probleem is dat ik niet genoeg tijd van leven heb om alles uit te werken. Dat maakt wel een beetje treurig." Mo Hayder, *Huid*, Luitingh, 19,95 euro.

Onbereikbaar

Muziek, leven en dood. En niet te vergeten liefde. Het zijn belangrijke ingrediënten van *Onderwa- termuziek*, de eerste roman van Roeland Schweitzer. In de roman leert de lezer Erik kennen als een redelijk succesvolle gitarist, maar ook als iemand die op zoek is naar van alles en

nog wat. Drugs zijn voor Erik altijd in de buurt. Dat geldt eigenlijk ook wel voor zijn grote liefde Isabelle. Alleen blijft zij, ondanks haar nabijheid, toch steeds onbereikbaar. Tenzij het lot, de sterren of wat dan ook Isabelle en Erik toch nog goedgezind zijn. (*Mistral*, 19,95 euro)

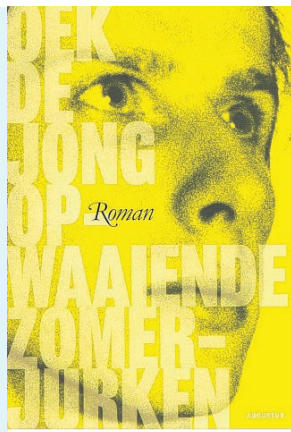
Geheim verleden

Op de een of andere manier doet de naam van Anna Maria Stip in *Septemberlicht* een bellefje rinkelen bij Thomas Verlaan. Hij koppelt de naam aan een visverkoopster uit zijn vroege jeugd. Zijn hoogbejaarde moeder houdt echter vol dat er nooit een visverkoopster met die naam

is geweest. Daar neemt Verlaan geen genoegen mee. Misschien wel omdat hij zowel op zijn werk als privé de nodige problemen heeft, gaat hij op zoek naar de waarheid achter Anna Maria Stip. Daarbij komt hij ook heel wat te weten over zijn jong overleden vader. (*Augustus*, 19,90 euro)

Terug naar toen

Het is dertig jaar geleden dat *Op-waaiende zomerjurken* verscheen. Ter gelegenheid daarvan is een speciale editie van de roman van Oek de Jong verschenen. Het boek is voor zien van historische foto's en heeft als extra een autobiografisch essay van de auteur. In *De roman als oerschreeuw; herinneringen aan het ontstaan en verschijning van Op-waaiende zomerjurken* kijkt De Jong terug op de tweede helft van de jaren '70 en alles wat hem bij het schrijven heeft beïnvloed. (*Augustus*, 25 euro)

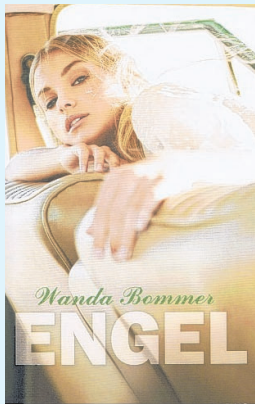

Toch Nederland

Eerder gaf Rodaan Al Galidi aan België boven Nederland te verkiezen. De uit Irak afkomstige schrijver had het helemaal gehad met het (literaire) klimaat in het land waarin hij onderdak had gevonden. Na zijn prachtige roman *Dorstige rivier* speelt *De autist en de postduif* nu niet alleen in Nederland af, maar gaat het goed beschouwd over Nederland. Als de autistische en geniale Geert alleen in een huis komt te wonen, brengt een duif van de vorige eigenaar hem tegen wil en dank in contact met anderen. Want wat hij ook doet, de duif komt steeds terug. Hij doet heel wat om van de duif af te komen. Tot de duif hem in contact brengt met Annamaria Anna Laura. (*Meulenhoff/Manteau*, 19,95 euro)

Jaloezie en verraad

Haar debuutroman *Boom* was gewaagd en opvallend. Het gegeven van de verhouding van moeder Agnes met de vriend van haar dochter Lieke is er een om niet snel te vergeten. In het nieuwe *Engel* komen de verhaallijnen van Angélica Rijkers en de band Ace bij elkaar. Hoewel de ooit zo populaire band al jaren geleden uit elkaar is gevallen, is drummer David de ik-figuur. Hij treedt op als dj op Lowlands en ontmoet na vele jaren zanger en gitarist Sid weer. Zeker omdat Lowlands-medewerkster Babette sterk op Angélica lijkt, komt alles weer terug. Vanaf de tijd dat Angélica in een engelenkostuum plaatsnam op het podium van Ace bij hun Angel-toernooi tot alles wat erop volgde. Een bijzonder sterke opvolger. (*Nijgh & Van Ditmar*, 17,50 euro)

Troost voor ieder

Leven en dood horen onlosmakelijk bij elkaar. Bij voorkeur zien we dat een geliefde na een lang, gezond en interessant leven overlijdt zonder pijn. De realiteit is echter vaak anders. Zeker als een kind komt te overlijden. Maria Quist schreef in *Troostvogels* haar verdriet na het verongelukken van haar zoon Willem van zich af. Zij gaat terug naar de jeugd van Willem en naar de tijd rond zijn fatale ongeluk. Maar er is meer. Met recht is het een troostboek geworden. Tussendoor is ruimte voor andersoortige overpeinzingen; voor beelden van de natuur, voor allerlei zaken die het leven de moeite waard maken. Daarmee is het een boek geworden dat ook anderen tot troost kan dienen. Quist gaf het boek uit in eigen beheer. De boekhandel kan het boek echter gewoon bestellen en daarnaast heeft een groot aantal bibliotheken het boek inmiddels in de collectie opgenomen. Zie www.troostvogels.nl. (*L'Indépendance*, 17,50 euro)

Andere spanning

René van Delft studeerde af in wijsbegeerte in zijn nieuwe roman combineert hij kennis van zijn specialisme met een spannend verhaal tot een filosofische thriller. Dat is een hele uitdaging, want van een thriller verwacht de lezer vaak snelheid en actie, terwijl in de filosofie toch echt de tijd genomen moet worden voor de diepere gedachten. Van Delft heeft zich er toch aan gewaagd. En met succes. In *Het wezen moet verschijnen* is een moord gepleegd in Amsterdam. Een jonge plattelandsjournalist duikt in de zaak in de veronderstelling dat de moordenaar zich onder filosofiestudenten bevindt. Wat hij vindt in de wereld van filosofen, is echter heel iets anders dan waarnaar hij op zoek was. (*Meulenhoff*, 19,95 euro)

